

REFERAT Handicaprådet 2014-2017 d. 08-12-2015

Mødedato Tirsdag d. 08. december 2015 kl. 00:00

Mødested mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Opfølgning på sundhedsaftalen 2015-2018.....	5
Serviceydelser og takster for 2016 på kommunens plejehjem og plejecentre.....	7
Rapport uanmeldt plejehjemstilsyn Rehabiliteringscenter Sønderbo 2015.....	11
Kommunal befordring.....	14
Ændring af færdselsret i Bodilsker og Poulsker plantager.....	17
Årsmøde i Det Centrale Handicapråd.....	22
Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet.....	24
Eventuelt.....	27

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	08-12-2015	1	

Fraværende

Suppleant Hardy Pedersen er indkaldt som repræsentant for Teknik og Miljø, idet den ordinære plads i Rådet pt. er ledig.

Suppleant Karen Nisbeth er indkaldt, idet der er afbud fra Ole Erling Lærke.

Afbud fra Betina Haagensen, suppleant Lone Pihl er mødt.

Afbud fra Natasja S. Mortensen og suppleant Søren Vaupel Christensen.

Afbud fra Vibeke Juel Blem og suppleant Marianne Westergaard.

Bemærkninger til dagsordenen

Konsulent Lisbeth Nielsen deltager kl. 15,30 under behandling af punkt 2) Opfølgning på sundhedsaftalen 2015-2018

Til høring:

Punkt 3) Serviceydelser og takster for 2016 på kommunens plejehjem og plejecentre

Til orientering og kommentering:

Punkt 4) Rapport uanmeldt plejehjemstilsyn Rehabiliteringscenter Sønderbo 2015

Til orientering:

Punkt 5) Kommunal befordring

Punkt 6) Ændring af færdselsret i Bodilsker og Poulsker plantager

Punkt 2: Opfølgning på sundhedsaftalen 2015-2018

Åbent punkt

2 Opfølgning på sundhedsaftalen 2015-2018

29.30.08P27-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	08-12-2015	2	

Handicaprådet besluttede i sit møde den 13. januar 2015, at drøftelse af implementeringen af sundhedsaftalen genoptages i møde i november. Efterfølgende flyttet til mødet i december.

I sundhedsloven er det fastlagt, at Regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen skal indgå aftale om varetagelse af opgaver på sundhedsområdet, en såkaldt Sundhedsaftale. Der indgås én fælles Sundhedsaftale mellem Region Hovedstaden og kommunerne i regionen. Inden udgangen af januar 2015 skal den nye sundhedsaftale være politisk godkendt.

Sundhedsaftalerne omhandler opgaver og indsatser på sundhedsområdet, som går på tværs af region og kommune. Det vil sige aftalerne skal omfatte samarbejdet mellem hospitaler, kommuner samt praksissektoren. Udarbejdelse og opfølgning på Sundhedsaftalen er politisk forankret i Sundhedskoordinationsudvalget.

Arbejdet med udmøntning af Sundhedsaftalen 2015 til 2018 lokalt på Bornholm vil ske i tæt samarbejde med Bornholms Hospital, Psykiatrisk Center Bornholm, Psykiatrisk Børne- Unge ambulatorium og de praktiserende læger. Udmøntning af sundhedsaftalen vil også kræve en koordineret og tværgående indsats i Bornholms Regionskommune og vil involvere en række af kommunens centre.

Den "tværgående styregruppe for en strategi for forebyggelse og sundhedsfremme i Bornholms Regionskommune" har derfor også fået til opgave at sikre en koordineret og tværgående udmøntning af Sundhedsaftalen 2015-2018.

De konkrete aftaler for arbejdet med implementering af sundhedsaftalen vil blive fastlagt i årlige implementeringsplaner. Implementeringsplanen vil beskrive formålet med indsatsen, organisatorisk forankring, ansvar for igangsættelse og gennemførelse samt tidsplan for indsatserne. Implementeringsplanerne skal ligeledes understøtte parternes mulighed for at få overblik over økonomien i forbindelse med implementering af de aftalte indsatser.

Tiltrædelse af implementeringsplanen for næstfølgende kalenderår vil ske på et møde i Sundhedskoordinationsudvalget ultimo oktober måned efter kommunernes og regionens vedtagelse af budgettet for det følgende år.

Handicaprådet den 8. december 2015:

Bilag omhandlende implementering af Sundhedsaftalen 2015-2018 udleveret i mødet - fremsendes med referatet.

God orientering taget til efterretning.

Punkt 3: Serviceydelser og takster for 2016 på kommunens plejehjem og plejecentre

Åbent punkt

3 Serviceydelser og takster 2016 på kommunens plejehjem og plejecentre

27.42.20S29-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	23-11-2015	3	
Handicaprådet	08-12-2015	3	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med budgettet for 2016 godkendte kommunalbestyrelsen kommunens takstblad for 2016. På området "31 Ældre" som omhandler takster for de serviceydelser, som tilbydes som servicepakker på plejehjem og plejecentre, blev det oplyst, at taksterne for vask og rengøringsartikler er under genberegning/revidering. Der foreligger nu et forslag om at afskaffe servicepakker på plejecentrene og herefter kun tilbyde dem på plejehjemmet, og at taksten for servicepakker på plejehjemmet fastsættes.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- sagen sendes til Ældrerådet og Handicaprådet med henblik på høring i forhold til anbefaling om, at der pr. 1. januar 2016 ikke længere tilbydes servicepakker (ud over madservice) på plejecentre
- taksterne vedr. servicepakker for 2016 for Plejehjemmet Toftegården anbefales til kommunalbestyrelsens godkendelse
- for at kunne overholde muligheden for at ophør af servicepakker på plejecentre kan træde i kraft den 1. januar 2016 – sendes sagen efter udvalgets behandling den 23. november direkte i Økonomi- og Planudvalget den 8. december, hvor rådernes høringssvar vil foreligge til mødet, og derefter til kommunalbestyrelsens godkendelse den 17. december
- hvis der ikke træffes beslutning om, at afskaffe servicepakker på plejecentrene, vil taksterne som fremgår af takstbladet for 2016 være gældende, med det forbehold, at det står anført i noterne, at de skal genberegnes

Social- og Sundhedsudvalget, den 23. november 2015:

- a) Godkendt.
- b) anbefales.
- c) Godkendt.
- d) Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

På kommunens plejehjem og plejecentre er der hidtil tilbudt servicepakker. Regelgrundlaget er "Bekendtgørelse om plejehjem og beskyttede boliger" hvoraf det fremgår, at kommunen udover bolig, el og varme, skal give beboerne tilbud om kost, vask, rengøring og leje af linned. Taksterne for egenbetalingen vedtages årligt i forbindelse med godkendelse af budgettet.

Der er ingen pligt til at tilbyde kommunens beboere i plejecentre servicepakker, men man har hidtil syntes, at det var en god løsning, at give det samme tilbud til borgere på plejecentre som på plejehjem.

En undersøgelse har vist, at der er meget forskellig praksis på de enkelte plejecentre. Nørremøllecenteret, Klippebo og Lunden (undtaget Paradisvej 11) tilbyder ikke servicepakker. Plejecenter Snorrebakken, Nylars Plejecenter, Paradisvej 11 (Lunden) og Plejecenter Aabo tilbyder servicepakker. Det er ikke alle beboere, som takker ja.

Ældrechefen har nedsat en arbejdsgruppe, som har set på evt. harmonisering af tilbuddet omkring servicepakker. Arbejdsgruppen anbefaler, at der fremover udelukkende tilbydes madservice på plejecentrene og fuld servicepakke på Plejehjemmet Toftegården, som er pligtigt for kommunen. Begrundelsen herfor er, at arbejdsgruppen finder, at det er i god tråd med rehabiliteringstankegangen og Ældrepolitikens mål om "længst muligt i eget liv", ikke at have servicepakker. Borgerne vil, hvis de ønsker det, kunne forsætte med de produkter, som de kender fra deres eget hjem.

Ændringen betyder, at borgerne fremover selv skal købe rengøringsmidler og vaskepulver m.m. til deres egen lejlighed i lighed med andre indkøb, som de selv står for. Det fungerer fint på de steder, som ikke tilbyder servicepakker. Her får de borgere, som ikke selv kan handle, eller har pårørende, som vil påtage sig opgaven, hjælp til at udfylde og bestille indkøbssedler. Personalet er også behjælpeligt med bestillingerne. Det er derfor arbejdsgruppens overbevisning, at det ikke medfører serviceforringelse for borgerne. For de (få) borgere, som har valgt at leje sengelinned, betyder det, at de fremover vil modtage regningen direkte fra leverandøren og ikke blive trukket som servicepakkebetaling fra kommunen. Desuden, vil det betyde, at de borgere, som tidligere har fået sendt vasketøj på vaskeri, som ikke selv kan vaske deres tøj, får hjælp fra personalet på plejecentrene.

Der vil efterfølgende kun være servicepakker på Plejehjemmet Toftegården. Taksterne for 2016 er blevet genberegnet som konsekvens af en afgørelse i ankestyrelsen, som betyder, at kommunen ikke kan tage betaling for personaleudgiften til vask hos ekstern leverandør.

Taksterne for 2016:

Plejehjem

Område	Målgruppe	Enhed	2015	2016	Note
Servicepakke	Beboere på plejehjem				

Vask og leje af linned		kr./mdr.	337	281	1
Vask af personligt tøj		kr./mdr.	298	203	1
Rengøringsartikler		kr./mdr.	156	159	1
Vask af linned		kr./mdr.	168	144	1
<i>Noter:</i>					
1. Taksterne er fastsat på baggrund af en genberegning					

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til høring i Handicaprådet den 8. december 2015.

Handicaprådet, den 8. december 2015:
Taget til efterretning med tilfredshed.

Punkt 4: Rapport uanmeldt plejehjemstilsyn Rehabiliteringscenter Sønderbo 2015

Bilag

Tilsynsrapport Sønderbo 2015

Åbent punkt

4 Rapport uanmeldt plejehjemstilsyn Rehabiliteringscenter Sønderbo 2015

27.12.16K09-0146

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	08-12-2015	4	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Jfr. lov om retssikkerhed og administration § 16 har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i retssikkerhedsloven suppleres af servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

Social- og Sundhedsudvalget, den

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har den 6. november 2015 aflagt uanmeldte tilsynsbesøg på Rehabiliteringscenter Sønderbo.

Tilsynet indbefatter:

Beboernes generelle oplevelse af at bo på stedet, den hverdag der skabes for beboerne, den hjælp der ydes, forplejningen og de kulturelle og sociale aktiviteter.

I forhold til medarbejderne, om der findes let tilgængelige instrukser, som klart beskriver medarbejdergruppens ansvar og kompetenceområder, oplæring af nyt personale og herunder de forskellige forhold omkring omsorgen for de særligt svage beboere samt håndteringen af magtanvendelser.

I forhold til ledelsen de ledelsesmæssige ansvarsområder, den interne organisering af stedets driftsopgaver; opfølgning på tidligere tilsyn, personaleforhold, sygdom, det løbende arbejde med instrukser, sikring af reglerne vedr. magtanvendelse og herunder beboernes retssikkerhed, egenkontrol samt kvalitetsudvikling og medarbejderudvikling.

Kommunikationen mellem medarbejdere og beboerne/pårørende og internt mellem medarbejderne og i forhold til ledelsen indgår ligeledes i tilsynet. Tilsynsrapporterne lægges ud på Tilbudsportalen.

Samlet indtryk Rehabiliteringscenter Sønderbo

Det er Tilsynets indtryk, at Sønderbo er under forandring, og at rollen som aflastnings- og midlertidigt tilbud betyder, at der er en stor udskiftning af borgere. Dette betyder, at man skal have en anden opmærksomhed på den enkelte borger end da Sønderbo var et plejehjemstilbud.

Det medfører, at den hjælp, støtte og pleje der skal ydes har en anden karakter, og Tilsynet finder, at Sønderbo formår, at give alle borgerne et godt og individuelt tilbud, med udgangspunkt i de problemstillinger, som borgeren måtte have.

Der udtrykkes stor tilfredshed fra borgernes side med tilbuddet.

Der er i forbindelse med tilsynet givet en anbefaling:

- Tilsynet anbefaler, at der kommer klare retningslinjer for, hvad der skal dokumenteres, og hvornår, således at det ikke er op til den enkelte at beslutte, om det er døgnrytmeplanen eller de 12 sygeplejefaglige punkter der skal udfyldes.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til Handicaprådet 8. december 2015:

Rapporten fremsendes til Bornholms Ældreråd og til Handicaprådet til orientering og med mulighed for at sende eventuelle kommentarer eller ønsker til opfølgning inden Social- og Sundhedsudvalgets behandling af sagen.

Handicaprådet, den 8. december 2015:

Taget til efterretning med ros til Tilsynet og til Rehabiliteringscenter Sønderbo.

Punkt 5: Kommunal befording

Bilag

Oversigt over kommunal befording

Åbent punkt

5 Kommunal befordring

00.14.00A00-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	23-11-2015	6	
Handicaprådet	08-12-2015	5	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget har ønsket at få et overblik over kommunale befordringsregler og tilbud i Bornholms Regionskommune. I sagen belyses disse.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller

- at orienteringen tages til efterretning og sendes til orientering i Handicaprådet og Ældrerådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 23. november 2015:

Orienteringen taget til efterretning og sendes til orientering i Ældrerådet og i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget har ønsket at få et overblik over befordringsordninger i Bornholms Regionskommune. Der er derfor udarbejdet en oversigt, der for voksenområdet i skemaform beskriver:

- Områder med kommunal befordring/befordringsgodtgørelse
- Målgruppe/kriterier
- Kontakt/visitation

Det skal bemærkes, at oversigten også indeholder en beskrivelse af den regionale befordring på sundhedsområdet, idet en skelnen mellem kommunale og regionale befordringsregler kan være vanskelig. Endvidere er listet en række områder, der ikke er dækket af befordringsordninger – hverken kommunalt eller regionalt.

Bornholm adskiller sig fra en række andre kommuner, hvor borgere har mulighed for at benytte forskellige flexkursordninger. Flexkurse er et supplement til den kollektive trafik og omfatter kørsel fra adresse til adresse og finansieres med kommunalt tilskud og brugerbetaling.

Det fremgår af oversigten, at kommunen giver befordringsgodtgørelse til udenøs speciallæger, hvor regionen tilbyder en rekvisition. Det betyder, at patienter der skal til speciallæge i København i første omgang selv lægger ud, mens en patient der skal til behandling på et hospital i regionen ikke behøver at lægge ud for rejsen.

Kommunens praksis er i overensstemmelse med lovgrundlaget og også almindelig praksis i andre kommuner. Forskel i kommunens og regionens praksis skyldes bl.a. at Bornholms Regionskommune ikke har adgang til IT-systemer, der viser om borgeren er indkaldt til en udenøs speciallæge. Regionen derimod kan – via regionens patientadministrative system - se, om en borger er henvist til en given afdeling/hospital.

Kommunerne kan ikke udbetale udlæg til borgere – uden dokumentation for udgiften.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering for Handicaprådet den 8. december 2015.

Handicaprådet, den 8. december 2015:
Taget til efterretning.

Punkt 6: Ændring af færdselsret i Bodilsker og Poulsker plantager

Bilag

Kort Bodilsker og Poulsker plantager

Tinglyst deklaration om ret til motoriseret færdsel

Høring vedr. begrænsning af motoriseret trafik ved afspærring af skovveje i Bodilsker og Poulsker plantager.

Deklarationskort af 31.5.1991.

Høring vedr. begrænsning af motoriseret trafik ved afspærring af skovveje i Bodilsker og Poulsker plantager

Høring om vejlukning i Bodilsker og Poulsker plantager

Høringssvar vedr. begrænset trafik ved afspærring af skovveje i Bodilsker og Poulsker plantager.

Høringssvar vedr. begrænsning af motoriseret trafik ved afspærring af skovvej i Bodilsker og Poulsker plantager

Åbent punkt

6 Ændring af færdselsret i Bodilsker og Poulsker plantager

05.02.00G14-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	9	
Handicaprådet	08-12-2015	6	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Skovselskabet Poulsker ApS ønsker som ejer af Bodilsker og Poulsker plantager, at Bornholms Regionskommune medvirker til afløsning af en del af en deklaration, der giver ret til motoriseret trafik på en vejstrækning i plantagerne. Der har været gennemført en to-årig prøveperiode, og Teknik og Miljø har foretaget en høring af interessenter.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

- at sagen drøftes, og det beslutes om Bornholms Regionskommune vil medvirke til afløsning af den del af deklarationen, der sikrer ret til motoriseret trafik på Lyngvejen og del af Krogestensvejen i Bodilsker og Poulsker plantager.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Udvalget anbefaler, at den del af deklarationen, der vedrører trafik, aflyses, således at afspærringen i prøveperioden kan gøres permanent.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Nexø kommunes salg af Bodilsker og Poulsker plantager i 1991 blev der tinglyst en ret til motoriseret færdsel på skovvejene i nord-sydgående retning, Lyngvejen-Krogestensvej, og i øst-vestgående retning, Emilsvej -(del af Krogestensvejen)- Lervejen. Sidstnævnte strækning er også cykelvej.

Det fremgår af deklarationen, at ejer kan foretage indskrænkninger i almenhedens afgang til og færdsel i skovene, hvis dette skønnes nødvendigt grundet hærværk, tyverier eller umådeholden henkastning af affald. En indskrænkning forudsætter nærmere forhandling med kommunen, der kan hindre mulige indskrænkninger, hvis den påtager sig at yde fyldestgørende erstatning. Vedligeholdelsen af vejene udføres af Nexø kommune, og udgifterne

deles lige mellem kommunen og ejeren. Såfremt en eller flere af vejene lukkes for motoriseret trafik, bortfalder kommunens vedligeholdelsespligt.

Ejer har de seneste år henvendt sig til kommunen med klager over hærværk, tyveri, krybskytteri, tyvfiskeri og henkastning af affald.

I forbindelse med etablering af Grønt Partnerskab i 2013 blev en prøveperiode med lukning af Lyngvejen og Krogestensvejen en del af projektet.

Projektet er gennemført som et samarbejde mellem Skovselskabet Poulsker A/S som ejer, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk forening, Svampevennerne på Bornholm og BRK.

Skovejer ønsker nu at gøre forsøgsordningen permanent med fortsat afspærring af Lyngvejen og Krogestensvej for motoriseret færdsel ved disse indkørselsveje mod syd og mod nord. Der ønskes ingen ændring af muligheden for motoriseret kørsel på cykelvejen.

Ejer har tilkendegivet, at eventuelle ulemper ved lukning af vejene kan reduceres ved f.eks. en aftale om udlån af nøgle til gangbesværede og til personer, der efter kommunens bedømmelse har et legitimt behov for motoriseret transport. Ejer vil sikre de fornødne parkeringsmuligheder ved afspærringerne efter aftale med BRK.

Inden der tages stilling til, om forsøgsordningen skal gøres permanent, er der gennemført en høring af de deltagende parter, nabo og andre mulige interessenter.

Høringsbrevene blev udsendt den 12. oktober med frist til afgivelse af høringssvar senest 9. november. Ejer af skoven er partshørt i forhold til de indkomne svar.

BRK har modtaget høringssvar fra
Svampevennerne på Bornholm
Foreningen Bornholm
Friluftsrådet, afdeling Bornholm
Ejer, Skovselskabet Poulsker ApS.

Svampevennerne på Bornholm skriver, at de principielt er modstandere af, at der indskrænkes i kørslen. På den anden side er de indforståede med, at der sker indskrænkninger i færdslen, hvis det er det, der skal til for at området fortsat skal kunne bestå og drives i den ånd, der nu hersker. Betingelsen for at støtte forslaget er, at der fortsat vil være mulighed for at kunne køre ind ad vejen i særlige tilfælde, som nævnt i høringssvaret.

Foreningen Bornholm er imod den ønskede permanente vejlukning. Lyngvejen/ Krogestensvej er en af de ældgamle veje gennem Højlyngen. Den ønskede permanente vejlukning vil gøre det svært at komme til skovområdet og den øvre del af Øle Å samt det opførte udsigtstårn, navnlig hvis man kommer fra syd. De opsatte låger er svære at lukke op, og der mangler skiltning og parkeringsmuligheder. Hvis vejlukningen gennemføres, skal der informeres betydeligt bedre om tilkørselsveje til områdets seværdigheder, der skal etableres gode parkeringsforhold flere steder, vejene skal holdes vedlige i en bedre stand, og lågerne i vejspærringen skal være betydeligt lettere at åbne.

Friluftsrådet afd. Bornholm skriver, at hvis der skal laves en afspærring, der begrænser motoriseret trafik, så bør afspærringen efter rådets mening etableres på en sådan måde, at der fortsat er adgang for folk i kørestol og folk med barnevogne. Friluftsrådet anbefaler tydeligere skiltning og bifalder forslaget om at udlevere nøgle til folk med legitimt behov for motoriseret transport i området. Friluftsrådet anmoder BRK om at sikre, at der etableres forsvarlig adgang til handicappede til det område, hvor den motoriserede trafik begrænses.

Tilladelsen til afspærringen bør betinges af, at der etableres forsvarlige adgangsforhold for handicappede (der skal være parkeringsplads ved jægerhuset, handicapplåge i dyrehegnet og en bredere sti).

Ejer, Skovselskabet Poulsker ApS udtaler i sit høringssvar, at lukningen af vejene har mindsket de påtalte gener, særligt er henkastning af affald og tyveri reduceret. Der synes ikke at være nogen synlige problemer og gener for gæsterne, da ejer alene har modtaget et par opklarende spørgsmål kort efter opsætning af leddene. Selskabet nævner de mange initiativer i Grønt Partnerskab: perleuglekasserne, terrænsti, udkigstårn, dåvildtafgræsningsforsøg og senest en økologisk restaurering af arealerne ved Øle Å. Selskabet påpeger, at såfremt den motoriserede trafik genoptages, vil det kræve væsentlige udgifter til vejvedligehold for at sikre trafiksikkerheden og for at genskabe en vej kvalitet, som fandtes i 1991. Der vedhæftes et kort, der viser, hvor der i dag er etableret p-plads. Efter samråd med Teknik og Miljø er der ikke etableret p-plads ved Østermarie plantage, da der skønnes at være tilstrækkelig med plads til parkering ved vejen.

Forelagt høringssvarene har ejer følgende bemærkninger:

Der skal ikke opsættes yderligere hegn. Afspærringen ved dåvildtheget blev etableret i 2011 som et afgræsningsforsøg. Det slutter ultimo 2017, hvor hegn, låger og færste vil blive fjernet, så der er uhindret adgang til arealet for ikke-motoriseret færdsel. Lågerne ved dåvildthegetningen er opsat af BRK Vej og Park. Parkering er etableret ved Dalevej. Der er yderligere mindre parkering ved Øle Ås start og slutning, men man skal vide, hvor de er. Det er det Grønne Partnerskab, der i forening har igangsat disse initiativer med behørig hensyntagen til både skovpublikum og naturen.

Ejer har indhentet tilbud fra NCC, vedr. reparation af den sydlige del af Lyngvejen op til Anhøj Å, ca. en tredjedel af vejen. Tilbuddet lyder på 491.000 kr. excl. moms. - Et beløb som vil være nødvendigt, hvis den motoriserede færdsel skal opretholdes. Efter deklarationen skal ejer og kommunen deles om omkostningerne.

Administrative bemærkninger:

Nexø Kommune/Bornholms Regionskommune har ikke udført vedligeholdelsesopgaver på Lyngvejen – Krogestensvej, siden deklarationen blev tinglyst i 1991. Vejenes tilstand er derfor ikke god.

Såfremt de nævnte veje lukkes for motoriseret færdsel bortfalder kommunens pligt til at betale halvdelen af omkostningerne til vedligeholdelse, som det fremgår af deklarationen.

Cykelvejen er vedligeholdt af kommunen, og denne forpligtelse ændres ikke.

I den to-årige prøveperiode har BRK kun modtaget et par henvendelser om afspærringen bl.a. om bommens udformning, der efter det oplyste ikke giver tilstrækkelig mulighed for at færdes frit med f.eks. barnevogne og kørestole.

Såfremt det besluttes at lukke for motoriseret færdsel på de to skovveje, vil det være et krav fra kommunen, at afspærringen udformes sådan, at det uden hindringer er muligt at færdes med kørestol og barnevogne.

Der vil også som foreslået af ejer blive indgået aftale om udlån af nøgle i særlige situationer. Muligheden for at køre tættest muligt på fugletårnet forringes ikke ved lukningen, da der er indkørsel fra øst, Ølenevejen, i stedet for fra syd.

I øvrigt sikrer naturbeskyttelsesloven offentlighedens ret til færdsel i skove til fods og på cykel. I privatejede skove må færdsel alene ske på stier og veje. Der har på Bornholm været

tradition for i et vist omfang at tillade motoriseret færdsel i de kommunale skove – i modsætning til de statsejede skove.

Økonomiske konsekvenser

Hvis retten til motoriseret færdsel opretholdes, må der forventes udgifter til at bringe vejene i rimelig og farbar stand. Hvis færdselsretten ophæves, bortfalder kommunens vedligeholdelsesforpligtelse i henhold til deklARATIONEN.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Til orientering for Handicaprådet den 8. december 2015:

Handicaprådet, den 8. december 2015:

Taget til efterretning.

Punkt 7: Årsmøde i Det Centrale Handicapråd

Åbent punkt

7 Årsmøde i Det Centrale Handicapråd

27.69.48G01-0018

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	08-12-2015	7	

Det Centrale Handicapråd holder årsmøde den 2. februar 2016 under overskriften "Hvordan skaber vi resultater i fremtidens handicappolitik?"

Nogle af de spørgsmål, der vil blive rejst under årsmødet er:

- Hvordan skal dansk handicappolitik se ud om fem år?
- Hvad er god sagsbehandling?
- Kommer man længst med dialog eller ved at stå på sine rettigheder?

I 2016 er det ti år siden FN's handicapkonvention blev vedtaget i FN. Det er også ti år siden det blev lovpligtigt for kommunerne at oprette kommunale handicapråd. Mens handicapkonventionen er rettighedsbaseret, er handicaprådene dialogbaserede. Hvilke resultater kan man opnå med de to tilgange og hvordan skabes de bedste resultater i fremtiden?

En række spændende oplægsholdere gør status over de sidste ti års handicappolitik og forsøger sammen med deltagerne at se ind i fremtiden. Det er planen, at deltagerne får ideer og inspiration med hjem til det daglige arbejde med at skabe bedre vilkår for mennesker med handicap.

Mød blandt andre:

- Social- og indenrigsminister Karen Ellemann
- Det danske medlem af FN's handicapkomité Stig Langvad
- Formand for Danske Handicaporganisationer Thorkild Olesen
- Vicedirektør for Institut for Menneskerettigheder Louise Holck
- Fremtidsforsker Louise Fredbo-Nielsen
- Anja Bo er ordstyrer

Årsmødet afholdes tirsdag 2. februar 2016 på Nyborg Strand. Der åbnes for tilmeldingerne i december 2015.

I Handicaprådets møde den 8. december 2015 skal der tages stilling til, hvem og hvor mange der deltager i årsmødet.

Handicaprådet, den 8. december 2015:

Ole Erling Lærke, Bente Helms, Kim R. J. Hansen, Lis Schou og Wanda Brændeholm tilmeldes.

Punkt 8: Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet

Åbent punkt

8 Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	08-12-2015	8	

Besøgsliste:

2016:

Sandemandsgården
Kommandanthøjen

2017:

Kommunikationscentret
Plejecenter Snorrebakken

Organiseringen af den fremtidige specialundervisning og særlige dagtilbud

Børne- og Skoleudvalget godkendte i møde den 26. oktober 2015 kommissorium for arbejdet med organiseringen af den fremtidige specialundervisning og særlige dagtilbud – herunder at der nedsættes 2 referencegrupper.

Referencegruppen for fase 1 har en særlig opgave i at sikre en god forventningsafstemning i forhold til de muligheder Bornholms Regionskommune har med de tilstedeværende ressourcer og rammer. Referencegruppen kan beslutte, at der inddrages forældreorganisationer eller afholdes borger-/forældremøder med henblik på tidlig og relevant inddragelse.

Referencegruppens medlemmer er:

2 repræsentanter for Børne- og Skoleudvalget, 1 repræsentant fra dagtilbudsbestyrelsen, 1 repræsentant fra Kildebakkens skolebestyrelse, 1 repræsentant fra Handicaprådet, 1 medarbejderrepræsentant fra Mælkebøtten, 1 medarbejderrepræsentant fra Kongeskærs skolen, 1 medarbejderrepræsentant fra Allinge-Tejn Børnehus, lederen af Kildebakken, lederen af Mælkebøtten, centerchefen for Børn og Familie og centerchefen for Skole, Kultur og Fritid (formand).

Det er oplyst, at 1. møde i referencegruppe 1 er sat til torsdag den 10. december kl. 14.

Der skal i Handicaprådets møde den 8. december 2015 udpeges 1 repræsentant til referencegruppen – fase 1.

Referencegruppen for fase 2 har en særlig opgave i at sikre en god forventningsafstemning i forhold til de muligheder Bornholms Regionskommune har med de tilstedeværende ressourcer og rammer. Referencegruppen kan beslutte, at der inddrages forældreorganisationer eller afholdes borger-/forældremøder med henblik på tidlig og relevant inddragelse.

Referencegruppens medlemmer er:

2 repræsentanter for Børne- og Skoleudvalget, 1 repræsentant fra Heldagsskolens bestyrelse, 1 repræsentant fra Handicaprådet, lederen af Kildebakken, 1 medarbejderrepræsentant fra Mælkebøtten (såfremt der er besluttet samdrift mellem Kildebakken og Mælkebøtten), 1 medarbejderrepræsentant fra Kongeskærskolen, lederen af Ungdommens Uddannelsesvejledning, centerchefen for Børn og Familie og centerchefen for Skole, Kultur og Fritid (formand).

Der skal i Handicaprådets møde den 8. december 2015 udpeges 1 repræsentant til referencegruppen – fase 2.

Handicaprådet, den 8. december 2015:

Udpeget medlem til referencegruppe for fase 1) Karen Nisbeth.

Udpeget medlem til referencegruppe for fase 2) Karen Nisbeth.

Kim R. J. Hansen er medlem af bestyrelsen for De kommunale pleje- og handicapboliger.

Punkt 9: Eventuell

Åbent punkt

9 Eventuelt

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	08-12-2015	9	

Handicaprådet, den 8. december 2015:

Intet.